

ФАКТОРИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Ринкові умови господарювання підприємств потребують прийняття оптимальних управлінських рішень щодо визначення напрямків та обсягів виробництва, категорії потенціальних споживачів, забезпечення прибуткової діяльності та стабільного фінансового стану підприємства. Все це потребує оптимального поєднання та ефективного використання всіх наявних ресурсів підприємства, його ресурсного потенціалу.

Весь ресурсний потенціал підприємства нами пропонується поділяти на наступні складові: кадровий потенціал, матеріальний потенціал та фінансовий потенціал.

Всю сукупність факторів впливу на всі види ресурсних потенціалів можна укрупнено розділити на зовнішні та внутрішні. До зовнішніх факторів нами пропонується відносити всю сукупність чинників, на які підприємство не має впливу, однак які впливають на конкретного суб'єкта господарювання та які обов'язково слід враховувати в своїй діяльності.

До внутрішніх факторів відносяться чинники, на які підприємство може й повинно впливати та якими воно може управляти. Це класичний, теоретичний підхід до визначення внутрішніх та зовнішніх факторів. Однак, наші дослідження показують, що внутрішні, але в першу чергу, зовнішні фактори для різних суб'єктів господарювання різні. Немає одного набору внутрішніх та зовнішніх факторів для всіх підприємств. Через специфіку діяльності, особливості галузі, стадію економічного розвитку як підприємства в цілому, так і стадію життєвого циклу товару, продукції або послуг чи робіт, стан інфраструктури ринку тощо можуть суттєво відрізнитися й зовнішні фактори для різних підприємств.

Тобто для одного підприємства перелік внутрішніх та зовнішніх факторів буде одним, для іншого (через особливості та відмінності його роботи) – зовсім інший. Тому необхідно будувати матрицю внутрішніх та зовнішніх факторів з урахуванням вище перерахованого, яка буде ґрунтуватися на меті, завданнях, пріоритетах діяльності кожного окремого суб'єкта підприємницької діяльності. Саме такий підхід забезпечить комплексне формування факторів та відповідно ефективне використання ресурсного потенціалу підприємства.

Якщо говорити про ефективне використання ресурсного потенціалу, то постає питання визначення сутності економічної категорії ефективність використання ресурсного потенціалу. Дане питання не досить широко досліджено у наукових працях українських та зарубіжних вчених, а отже потребує подальшого вивчення та уточнення. Однак, вважаємо за потрібне навести найбільш відомі підходи до визначення сутності цієї категорії (табл. 1) [1]. Таблиця 1

Підходи до визначення поняття «ефективність»

Автор	Визначення
В. Петті, Ф. Кене	ефективність – результативність управління стосовно дій суб'єкта управління – уряду держави
Д. Рікардо	ефективність – економічна категорія, яка визначає співвідношення результату до визначеного виду витрат
Г. Емерсон	ефективність – основна мета управління, яка визначає зв'язок з функціональністю підприємства
С. Мочерний	ефективність – здатність приносити ефект, результативність процесу, проекту тощо, які визначаються як відношення ефекту, результату до витрат, що забезпечили цей результат
І. Павленко	ефективність – комплексна оцінка кінцевих результатів використання трудових, матеріальних, інформаційних та фінансових ресурсів підприємства у виробництві товарів та наданні послуг за певний термін

Отже, фактори ефективного використання ресурсного потенціалу підприємства є різними залежно від комплексу обставин і кожне підприємство потребує побудови матриці своїх власних внутрішніх та зовнішніх факторів. Саме такий підхід дозволить ефективно використовувати всі наявні ресурси на підприємстві та досягти найбільшої прибутковості його діяльності.

Список літератури

1. **Морщенок Т. С.** Огляд підходів до визначення економічної сутності поняття ефективність. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії 1 (2016). С. 7-13.